

обліку на підприємствах показує, що вітчизняні компанії починають ретельніше підходити до аналізу наявних на українському ринку програмних продуктів з метою вибору найбільш відповідної пропозиції як вимогам підприємства, так і специфіці його діяльності. В сучасних економічних умовах керівники підприємств починають більше уваги приділяти налагодженню ефективної системи управлінського обліку як інструменту, який дає можливість прозоро оцінювати бізнес та приймати менеджерами всіх рівнів зважені управлінські рішення стратегічного і оперативного характеру.

Управлінський облік у тому чи іншому вигляді існує на кожному підприємстві та поряд з цим керівництво підприємств повинно шукати шляхи його вдосконалення з огляду на характерні особливості специфіки роботи та сфери діяльності.

Література:

1. Журнал «Круглий стіл» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://www.kstil.com.ua/>. – Проблеми вдосконалення управлінського обліку на українських підприємствах.
2. SAP СНГ [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://www.sap.com>. - Отраслевые пакеты решений SAP.
3. Николаева С. Мифы управленческого учета [Текст] / С.Николаев // Банковский менеджмент. – 2008. - № 7. – С. 2-10.

УДК 330.53.002

Савчук Л.І.,

к.е.н, доцент,

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ БАЗ ДАНИХ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Інноваційні технології в обліку передбачають його удосконалення, розширення функцій і завдань, забезпечення системи створення, обробки, передачі, зберігання й використання інформації, адекватної системі виробництва на підприємстві, що в умовах функціонування укладу економіки знань викликає необхідність завершення процесу автоматизації обліку. Однак безперебійне і злагоджене функціонування облікової системи в автоматизованому режимі можливе за умови не лише автоматизації облікових процесів та інтелектуалізації суб'єктів обліку. Воно потребує такої ж автоматичної фіксації фактів господарської діяльності об'єкта обліку. Оскільки в українських реаліях сьогодні розв'язання даного завдання є апріорно

неможливим, а відтак і непосильним, то автоматично виникають неполадки в самій системі обліку. Тут можна провести просту аналогію із функціонуванням сучасних машин і механізмів, в яких вже реалізовані в певній мірі зачатки інтелектуальної діяльності. Так, наприклад, якщо допотопні (звичайно ж, не самі по собі, а в порівнянні із продукцією світових лідерів) вітчизняні автомобілі у випадку незначної поломки або просто збою в роботі певного механізму продовжують виконувати свої основні функції з транспортування вантажів і пасажирів, то закордонна техніка просто зупиняється і без повного відновлення даного механізму тривіально не зрушає з місця. В умовах господарювання, коли бізнес приречений на ведення подвійної, а то й потрібної бухгалтерії (з різних причин, зокрема, корупція, побори, різного роду несанкціоновані виплати, необхідність непередбачених витрат зверх встановлених норм і лімітів), автоматизована система інформаційного забезпечення менеджменту відмовляється працювати, і її доводиться в рутинному ручному режимі весь час «підправляти», що органічно, знову ж таки, не сприймається ідеально функціонуючою системою обліку і веде до подальших збоїв всієї системи.

Окремо слід зупинитись і на якісних характеристиках суб'єктів обліку в умовах впровадження інноваційних технологій в менеджменті підприємства. Зрозуміло, що автоматизована ідеально налаштована і функціонуюча система інформаційного забезпечення управління підприємством (а крім того, система фінансового і податкового обліку) потребують обслуговування передовими прогресивно мислячими кваліфікованими інтелектуалами. Сучасний бухгалтер повинен володіти знаннями не лише обліковця, економіста, аналітика, бути спроможним працювати з новітніми інформаційно-комп'ютерними технологіями на рівні користувача, володіти навиками програміста (що зумовлено описаними вище причинами). Хочеться звернути увагу, що наведені підвищені вимоги до працівників облікових служб ставляться в умовах загальноновизнаної деградації української нації, коли вся система навчання, підбору і розстановки кадрів направлена на «виплекування» когорти холуїв-прислужників, а основними кваліфікаційно-професійними характеристиками менеджменту є вміння слугувати владним структурам (внутрішнім і зовнішнім) в поєднанні із можливістю доступу до цих структур, і вміння з ними співпрацювати (підлаштовуватись) [2, 227].

Що ж стосується проблем впровадження інформаційних технологій в обліково-аналітичну систему, то тут однією із найбільш актуальних є створення масиву (бази) даних облікової інформації для потреб менеджменту підприємства, вимоги до якої в сучасних умовах розвитку економіки різко зростають. Об'єктивність даного процесу зумовлена багатьма причинами, зокрема загальним трендом економіки в бік глобальної інформатизації, підвищенням інтелектуальної складової в забезпеченні конкурентоздатності

товарів і послуг на зовнішньому і внутрішньому ринках, посиленням соціальної спрямованості обліку, необхідністю вирішення екологічних питань тощо.

В справі практичної реалізації інноваційних підходів до створення обліково-аналітичної підсистеми обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємства на основі системи баз даних можна виділити два основних підходи.

Основною ідеєю першого є забезпечення формування загального масиву інформації, з якого кожний з користувачів черпає необхідні для менеджменту дані [1, 15]. Дещо інший підхід полягає у створенні на підприємстві різної складності і різної наповнюваності інформаційних масивів, диференційовані за рівнями управління [3, 19].

Незважаючи на те, що обидва підходи мають раціональне підґрунтя і довели на практиці свою життєздатність на рівні підприємства, слід зауважити наступне. Реалізація обох підходів ставить підвищені вимоги до професійно-технічних характеристик економічних служб підприємства, однак зміщує акценти стосовно їх функціональних можливостей на різні етапи руху інформації. Якщо піти по шляху створення інформаційних масивів баз даних, диференційованими за рівнями управління, то тут підвищені вимоги ставляться до працівників інформаційно-обслуговуючих центрів на етапі первинного збору і формування інформації. При даному підході очевидна економія засобів на її збір, передавання, обробку і використання, однак інформація використовується здебільшого одноразово, для прийняття певного управлінського рішення і потребує постійного коректування і оновлення при зміні тактичних завдань менеджменту. Більш перспективним, на наш погляд, є створення єдиного універсального масиву первинних даних, однак його реалізація ставить підвищені вимоги до безпосередніх користувачів економічної інформації – обліково-аналітичних служб. Однак це значно підвищує ефективність і якість прийнятих на її основі управлінських рішень, і в кінцевому рахунку – ефективність функціонування реального сектору економіки.

Література:

1. Крупка Я.Д. Про інноваційні напрями організації обліково-аналітичної роботи. /Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали науково-практичної конференції. (Тернопіль, 23-24 квітня 2010р.). - С.14-15.
2. Новиков Д. Общественно-продуктивный бизнес – условия для востребованности им программы инновационного развития /Д.Новиков, С.Качалов. – РИСК. – 2011. №4. – С.223-210.
3. Пушкар М.С. Нова економіка та роль облікової системи в ній. /Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали науково-практичної конференції. (Тернопіль, 23-24 квітня 2010р.) - С.18-19.